

نگاه

افزایش چندبرابری پرونده‌های قضائی

شاپور اسماعیلیان - حقوق‌دان

● رئیس قوه قضائیه چندین‌بیش اعلام کرد: «امروز حدود ۱۵ میلیون پرونده در دستگاه قضائی وجود دارد». (ایسنا، هشت بهمن ۹۴) اگر میانگین هر پرونده را با درگیرشدن سه نفر در دعوی حقوقی یا کیفری در نظر بگیریم، حدود ۴۵ میلیون نفر از جمعیت کشور درگیر دادگستری هستند! براساس پژوهش انجام‌شده و به استاد اطلاعات به‌دست‌آمده از مرکز آمار ایران، آمار جمعیت کشور در سال ۹۴، حدود ۷۸ میلیون نفر (۱۹۰۰ سال) ۳۲/۶۱ درصد کل جمعیت است، یعنی حدود یک سوم از ۷۸ میلیون نفر (۲۶ میلیون)، حال اگر با اغماض، تنها ۲۰ میلیون از این افراد را زیر ۱۸ سال تمام فرض کنیم که قانونا، راسا فاقد اهلیت استیفای حقوق برای اقامه دعوی یا اعلام شکایت هستند، می‌توانیم ادعا کنیم تقریباً کل جمعیت بالای ۱۸ سال، دارای اهلیت استیفای حقوق یا به بیان ساده، حدود دوسوم ایرانیان درگیر مسائل قضائی هستند! (البته ناگفته پیداست استیفای حقوق اشخاص فاقد اهلیت، توسط ولی قهری یا سرپرست قانونی آنان امکان‌پذیر است). حال ممکن است کسی یا خانواده‌ای فاقد پرونده‌ای در دادگستری است و درعوض شخصی با افراد خانواده دیگر چندین فقره پرونده مفتوح، اعم از حقوقی یا کیفری، در مراجع قضائی دارند. جدای از این، ممکن است یک پرونده قضائی، دو نفر طرف داشته باشد و پرونده دیگر مانند شکایت علیه مؤسسه مالی یا شخص کلاهبردار، صد نفر یا بیشتر! تا آن حدی که نگارنده اطلاع دارد، مرکز آمار و اطلاعات قوه قضائیه، همه‌ساله آمار نوع پرونده‌ها را اعلام نمی‌کند ولی بر مبنای اعلام این مرکز در ۱۱ ماه سال ۱۳۹۱، ۱۰۰ چرم نخست کشور عبارت است از: ۱- سرقت مستوجب تعزیر ۲- ضرب‌وجرح عمدی ۳- ارباب دصمه بدنی غیرعمدی (اغلب تصادفات) ۴- توهین به اشخاص عادی ۵- تهدید ۶- تخرب ۷- نگهداری و مالکیت مواد مخدر ۸- استعمال مواد مخدر ۹- خیانت در امانت ۱۰- صدور چک، رویکرد کلسی مؤید این است که نرخ بالای جرائم، نوعاً به اعمال مجرمانه خشن و مسائل مالی مربوط می‌شود. این مرکز، آمار پرونده‌های قضائی را تا پایان سال ۱۳۹۱، حدود چهار میلیون اعلام کرده و این در حالی است که آیت‌الله آملی‌لاریجانی بعد از سپری‌شدن حدود سه سال (حتی دو ماه کمتر از آن) از وجود ۱۵ میلیون پرونده در دستگاه قضائی خبر می‌دهد، یعنی آمار پرونده‌ها در این مدت کوتاه ۳۷۵ درصد (نزدیک به چهار برابر) افزایش یافته است! آیا این وضعیت نگران‌کننده نیست؟! به نظر نگارنده از بُعد جرم‌شناختی، ریشه و علل افزایش جرائم مالی و خشن را باید در وضعیت بد اقتصادی و آسیب‌های اجتماعی ناشی از آن مانند فقر، بی‌کاری، رکود، تورم و گرانی، اعتیاد، طلاق و... جست‌وجو کرد. مهار نسبی سیر صعودی جرائم با برخورد‌های پلیسی و قضائی امکان‌پذیر نخواهد بود. همان‌طور که آیت‌الله هاشمی‌شاهرودی در زمان ترک قوه قضائیه (مرداد ۸۸) گفت: «سیستم اداری کشور به‌گونه‌ای بوده که منجر به به‌وجودآمدن این‌همه پرونده شده است... امنیت حقوقی و اجرای عدالت زمانی تحقق می‌یابد که سرچشمه‌های تضییع حقوق اشخاص اصلاح شود». (اعتماد ۲۵ مرداد ۸۸) ازاین‌رو، باید مخالفان واقعی یا ظاهری به‌برجام که به عناوین مختلف و انگیزه‌های نهان یا آشکار، در فرایند سیاست‌های دولت روحانی، کارشکنی کرده و سعی در نقض به‌برجام و ادامه شرایط کنونی و حتی بدتر از این دارند، توجیه کنند از کدامین منافع یا مصالح مردم و کشور دفاع می‌کنند؟

خبر

مجتبی ذوالنور:

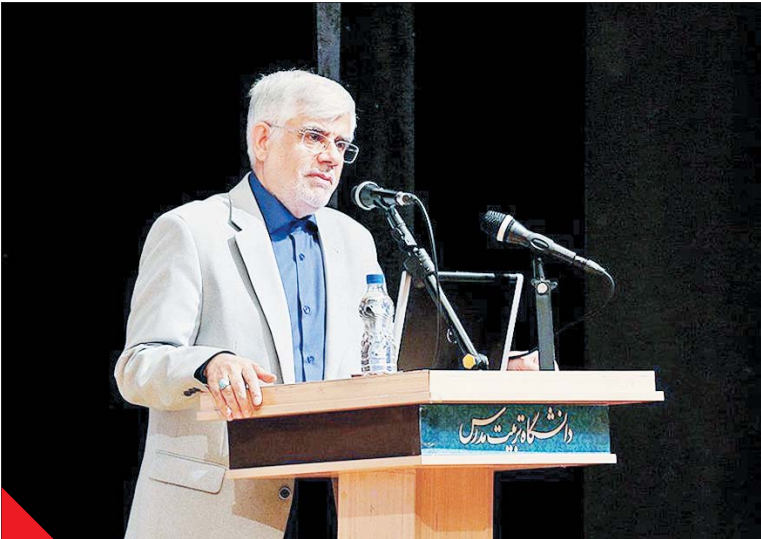
نفوذ تشکیلاتی خطرناک‌ترین نفوذ است

● ایسنا: مجتبی ذوالنور، مشاور نماینده ولی‌فقیه در سپاه پاسداران، تأکید کرد: بدترین نوع نفوذ، نفوذ فکری و اندیشه‌ای است. دشمنان در طول ۳۸ سال عمر انقلاب اسلامی برای نابودی این نظام از انواع تهدیدها، تحریم‌های اقتصادی، ترور، هجوم و دسیسه استفاده کردند اما نتوانستند این نظام را منهدم کنند و حالا روی مقوله تخریب از درون متمرکز شده‌اند. در مقوله نفوذ یا پروژه عملیات روانی، یک پیوستگی عمیق معناداری مشاهده می‌شود. امروزه از طریق فضای مجازی و سایبری، گروه‌های اجتماعی، اینترنت، ماهواره و رسانه، عملیات وسیع نفوذ دارد محقق می‌شود و نسل جوان ما را تحت‌تأثیر قرار می‌دهد. امروز سرورهای آمریکا و اسرائیل، محتویات پیامک‌ها و جست‌وجوهای ما را در فضای مجازی و اینترنت پیگیری و رصد کرده و علاقه، دائقه و نگاه و باور ما را تحت نظر دارند و روی آن برنامه‌ریزی می‌کنند. در نفوذ سیاسی دشمنان روی رهبران جامعه و خواص و نخبگان کشور متمرکز می‌شوند. ذوالنور با استناد به سخنان مقام عظمای ولایت تصریح کرد: دو نوع نفوذ فردی و تشکیلاتی داریم و نفوذ تشکیلاتی و جریانی، بدترین و خطرناک‌ترین نوع نفوذ است.

politics@sharghdaily.ir

سیاست

پاسخ قابل تأمل عارف درباره ریاست مجلس

عارف در دیدار خدائیان

برجام باعث ایجادشدن فضایی دوقطبی در کشور در آستانه انتخابات ریاست‌جمهوری سال آینده خواهد شد. او درباره رقبای احتمالی روحانی در سال ۹۶ گفت: یکی از رقبای جدی احتمالی روحانی در سال آینده می‌تواند احمدی‌نژاد باشد. او توانسته با توجه به دوران حضورش در ریاست‌جمهوری، کانون‌های قدرتتمند اقتصادی و مدنی را شکل دهد؛ بنابراین فضای انتخابات ریاست‌جمهوری را مغتنم خواهد شمرد و وارد عرصه خواهد شد. ناصری افزود: جریان افراطی اصولگرا که ریشه زیادی هم در خاک سیاسی کشور ندارد یای احمدی‌نژاد خواهند ایستاد.

نباید آموزش عالی تحت‌تأثیر مسائل سیاسی قرار بگیرد

امسا روز پنجشنبه کنفره ملی آموزش عالی در دانشگاه تربیت مدرس با سخنرانی عارف و مصطفی معین برگزار شد. محمدرضا عارف در این کنفره گفت: باید بتوانیم با اتکا به قانون وزارت علوم، حمایت از جایگاه شورای «عفف» و اولویت‌دادن به فناوری، مشکلات اقتصادی کشور را حل کنیم. در این زمینه باید به دانشگاه میدان داده شود و سایر بخش‌ها هم دانشگاه، علم و تولید داخلی را باور کنند. به گزارش «ایسنا»، او در ادامه با اشاره به اقدامات صورت‌گرفته در سه دهه گذشته در حوزه آموزش عالی گفت: دانشگاه در کنار رشد کمی در حوزه کیفی هم رشد خوبی داشته است و در حوزه‌هایی که به خارج وابستگی داشتیم، اکنون مدعی هستیم، یالین‌حال چالش‌هایی در حوزه آموزش عالی وجود دارد که باید آنها را بررسی و حل کنیم، او در ادامه افزود: نگاه خیلی از بخش‌ها به خارج از کشور است که این دلت است نه افتخار. ما نمی‌گوییم با دنیا قطع رابطه کنید اما واردات افتخار نیست؛ ما باید با دنیا تعامل و همکاری داشته باشیم اما به فکر تولید داخلی باشیم. به طور مثال ما هم‌زمان با کره جنوبی خودرو ساختیم ولی الان

اداره شوند، گفت: قانون اداره هیات‌امنائی دانشگاه‌ها به‌خوبی اجرا نشد، گاهی یک عضو هیات‌امنا حتی در یک جلسه این هیات هم شرکت نمی‌کند. ما باید به سمتی برویم که واقعا دانشگاه‌ها هیات امنائیی اداره شوند. ما مخالف شایسته‌سالاری نیستیم اما باید به سمت دانشگاه‌سالاری حرکت کنیم. واقعیت این است که قانون اداره هیات‌امنائی دانشگاه‌ها به‌خوبی اجرا نشد. ما به قانون دائمی در این زمینه نیاز داریم و اعضای هیات امنا هم باید مسئولیت‌پذیر باشند. این عضو شورای‌عالی انقلاب فرهنگی، فقدان نظارت و ارزیابی دقیق بر دانشگاه‌ها، پایین‌بودن سطح تعامل دانشگاه‌ها با بخش‌های مختلف کشور، بی‌توجهی به اقتصاد آموزش عالی، فقدان پیوستگی نظام آموزش‌وپروورش و آموزش عالی، کم‌توجهی به دیپلماسی و همکاری علمی و وجود نگاه امنیتی در این حوزه و موفق‌نشدن در جذب دانشجوی خارجی را ازجمله سایر چالش‌های دانشگاه دانست. او در پایان از استادان دانشگاه‌ها خواست چالش‌های حوزه آموزش عالی را بررسی و حل کنند تا دانشگاه جایگاه اصلی خود را به دست آورد.

معین: جامعه‌ای که به نان شب محتاج است به علم و آموزش فکر نمی‌کند

به گزارش «سننیم»، مصطفی معین هم در این کنفره با اشاره به چالش‌ها و راهبردهای آموزش‌عالی ایران، گفت: جامعه‌ای که به نان شب محتاج باشد، طبیعی است که به مسئله علم و آموزش فکر نمی‌کند. حلقه‌های علم، فناوری، سیاست و اقتصاد به یکدیگر متصل است و دانشگاه دیگر برج عاج نیست. او ادامه داد: بر پایه تجارب فردی من و برداشتی که از اسناد بالادستی داشتیم، در کشور مشاهده می‌کنیم بیشترین میراث خرابی‌ها مربوط به هشت سال سیاه بود که بیشتر خرابی‌ها در وزارت علوم بود. وزیر علوم دولت اصلاحات گفت: مخروبه‌ای را تحویل داندن و الان در وزارت علوم مشغول ترمیم هستند و ممکن است بعد از چند سال مجدداً تازه به نقطه صفر برسیم. معین با اشاره به خسارت‌های اقتصادی، فرهنگی و معنوی گفت: امیدوارم قیمت نفت بالا نرود و به خود انسانی خودمان برگردیم، ثروت‌های انسانی بالاتر از ثروت‌های زیرزمینی است. او با اشاره به ضرورت استمرار اصلاحات ساختاری، گفت: در دولت اصلاحات بعد از دو سال، اصلاحات ساختاری به تصویب دولت و مجلس رسید، اما روی زمین گذاشته شد و ادامه پیدا نکرد. استقلال دانشگاه‌ها به کجا رفت؟ این موضوعات قابل‌تأمل است.

شنبه ۲۸۰ فروردین ۱۳۹۵

الو شرق ۰۲۶۰۴۴۶۴۰

sharghline@sharghdaily.ir
پایک: ۰۴۶۹۹۰۳۰۰

● در اسفند سال ۹۳ کل دستگاه خودرو داخلی از رشت خریدم (صفر). بعد از چند ما، متوجه شدم در موتور خودرو رنگ دارد، چندین بار مراجعه کردم و به بازرسی کل کشور شکایت کردم ولی هیچی به‌هیچی.

باز تاب

● پاسخ روابط‌عمومی سازمان پایانه‌ها و پارک‌سوارها: احتراماً، با عنایت به چاپ پیام شهروندی در روزنامه وزین «شرق» به تاریخ ۹۵/۱/۱۴، مبنی‌بر رعایت‌نشدن شأن مسافران و سلب حق انتخاب مسافر برای خرید بلیت با دلالی برای تعاونی‌ها، خواهشمند است جوابیه زیر برای تنویر افکار عمومی در ستون مخاطبان آن روزنامه درج شود. سازمان پایانه‌ها و پارک‌سوارهای شهرداری تهران، همواره سعی داشته محیطی آرام و درخور شأن مسافران و مراجعان را در پایانه‌های تهران ایجاد کند و برای این منظور اقداماتی انجام داده تا پدیده ناهنجار و زشت جارزنی و دلالی مسافر در پایانه‌ها به حداقل برسد. درحال حاضر، تهیه بلیت اتوبوس‌های بین‌شهری در پایانه‌های تهران از چهار روش فروش اینترنتی، تلفنی، دفاتر سطح شهر و مراجعه حضوری امکان‌پذیر است. از آنجا که نظارت بر فعالیت شرکت‌ها و تعاونی‌های مسافربری و کارکنان آن، برعهده اداره کل حمل‌ونقل و پایانه‌های استان تهران است، این مدیریت همواره سعی کرده با هماهنگی و برگزاری جلسات متعدد با مسئولان این اداره و جلب همکاری مدیران تعاونی‌ها و شرکت‌های مسافربری، برای تکمیل زیرساخت‌ها و فروش اینترنتی بلیت تا حد امکان این پدیده را کاهش دهد. از سوی دیگر با پیگیری‌های مستمر این سازمان و نیروهای محترم کلاتری مستقر در پایانه‌ها، در صورت مشاهده و گزارش این افراد از فعالیت آنها جلوگیری می‌نماید. علی‌ای‌حال، توصیه می‌شود شهروندان گرامی از خرید بلیت از افراد متفرقه در پایانه‌ها خودداری کنند و در صورت مشاهده این افراد و ایجاد مزاحمت، نیروهای انتظامات پایانه‌ها، نیروهای کلاتری یا مدیران پایانه‌ها را در جریان امر قرار دهند.

هدیه نقدی تا ۲۵ ریال

سامسونگ SAMSUNG جشنواره عیدانه

قرعه‌کشی ۳ دستگاه BMW X4 برای خریداران تلویزیون ۴۰ و بزرگتر

برای استفاده از فرصت جشنواره عیدانه تلویزیونهای سامسونگ فقط ۳ روز فرصت دارید

پایان جشنواره: ۳۱ فروردین

اگر امروز تلویزیون سامسونگ خود را انتخاب کنید برای قرعه‌کشی دو دستگاه BMW X4 فرصت دارید.

فقط با ضمانت سرویس ۰۲۱-۸۲۵۵

برای اطلاع از شرایط محتایه ضمانت سامسونگ سر هر آنچه‌درمیلید.